Sveriges advokatsamfund

Stockholm den 10 oktober 2026

R-2026/1430

Till Finansdepartementet
Fi2026/01426

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 10 juni 2026 beretts tillfälle att yttra sig över promemorian En skyldighet för kommuner och regioner att anmäla anställda som är misstänkta för brott.

Sammanfattning

Advokatsamfundet tillstyrker förslaget att reglerna om åtalsanmälan i 22 § lagen (1994:260) om offentlig anställning (”**LOA**”) ska gälla även arbetstagare hos kommuner och regioner på det sätt som föreslås i promemorian. Regleringen bör emellertid kompletteras med överväganden kring beslutsprocessen och nationella riktlinjer för åtalsanmälan för att uppnå en enhetlig tillämpning mellan kommuner och regioner. Integritets- och arbetsrättsliga konsekvenser för arbetstagare som senare visar sig vara oskyldiga, bör belysas i vägledningen.

Synpunkter

Advokatsamfundet delar promemorians slutsatser att de syften som ligger bakom införandet av 22 § LOA för statliga myndigheter, kan göras gällande med samma styrka för anställda hos kommuner och regioner. Advokatsamfundet delar även slutsatsen att den enskilde arbetstagarens rättssäkerhet ytterst tillgodoses genom att arbetstagaren får en prövning av rättsväsendet och möjlighet att bli rentvådd vid felaktiga misstankar, i stället för mindre säkra disciplinära processer.

Laboratoriegatan 4, Box 27321, 102 54 Stockholm
Tfn 08-459 03 00, advokatsamfundet.se, info@advokatsamfundet.se

En viktig skillnad jämfört med statliga myndigheter är att det vid de flesta statliga myndigheter finns personalansvarsnämnder som prövar frågor om bland annat åtalsanmälan. Motsvarande ordning saknas för kommuner och regioner. Större kommuner samt regioner har sannolikt resurser och kompetens för att på ett adekvat sätt pröva frågor om åtalsanmälan (eller möjlighet att skaffa sig sådan kompetens), medan detta framstår som mer utmanande för mindre kommuner. Det finns därför behov av förstärkt vägledning och stöd till kommuner och regioner, bland annat genom nationella riktlinjer som tydliggör under vilka förutsättningar en skyldighet att göra åtalsanmälan föreligger samt genom krav på att sådana beslut fattas på en särskilt kvalificerad beslutsnivå och i enlighet med sedvanliga krav på saklighet, opartiskhet och dokumentation. Det finns annars en risk för att för många, eller för få, anmälningar till åtal sker, vilket kan medföra rättsosäkerhet och ett mindre ändamålsenligt användande av offentliga resurser.

Promemorian konstaterar att befintliga sekretessbestämmelser är tillräckliga, men analyserar inte särskilt ryktesspridningsrisker eller offentlighetsprincipens effekter i personalärenden, särskilt för personer som senare frias. Den frågan bör också belysas vidare i vägledningen till regioner och kommuner.

I promemorian uppskattas att tidsåtgången för en åtalsanmälan, innefattande en bedömning om det finns skälig misstanke för det aktuella brottet samt framtagande av den information som behövs för anmälan, kommer att ta som mest två timmar i anspråk. Advokatsamfundet anser att den bedömningen är alltför optimistisk. Sannolikt tar detta typiskt sett betydligt mer tid i anspråk.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander